

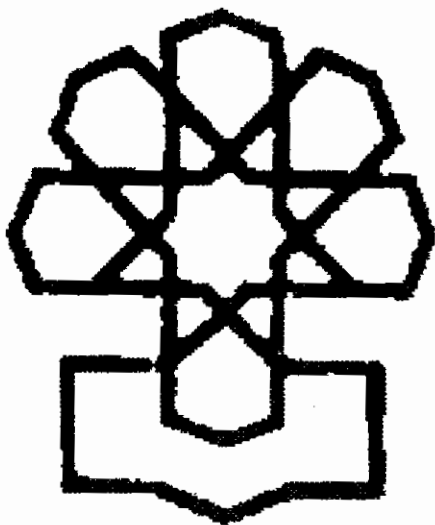
*

۵۹۲۰

درآمد، هزینه و کسری بودجه در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور

درباره لایحه بودجه ۱۳۸۰ - شماره (۱)

معاونت پژوهشی
معاونت پژوهشی
۱۴۲۸۵
۷۹/۳
تاریخ:

۱۶۰

کلمه موضوعی:

۵۹۲۰

شماره مسلسل:

درآمد، هزینه و کسری بودجه در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور

کدموضوعی: ۱۶۰

شماره مسلسل: ۵۹۲۰

لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ از نظر درآمدهای عمومی با افزایش ۱۸/۴ درصدی به رقم ۱۳۵/۲ هزار میلیارد ریال رسیده است. جدول شماره ۱ تصویر کلان درآمدهای بودجه‌ای را نشان می‌دهد. برای آن که گروه بندی‌های کلان مشابه یکدیگر شوند، رقم درآمد مورد انتظار از محل فروش ارز به نرخ های گران‌تر از نرخ رسمی ارز از سرفصل درآمدهای نفت و گاز تفکیک شده است.

جدول ۱- تصویر کلان درآمدهای بودجه‌ای (ارقام به ریال)

نوع درآمد در بودجه	عملکرد ۱۳۷۸	مصوب ۱۳۷۹	لایحه ۱۳۸۰
درآمدهای عمومی	۹۴,۵۷۱,۵۶۸,۳۴۹	۱۱۰,۳۹۵,۵۳۴,۰۰۰	۱۳۵,۳۶۹,۸۶۷,۰۲۳
مالیات	۲۵,۸۴۱,۳۵۱,۲۵۸	۳۳,۹۶۰,۶۸۹,۲۳۷	۴۳,۹۴۲,۳۰۰,۰۰۰
نفت و گاز	۲۵,۹۵۵,۴۰۷,۹۷۵	۲۰,۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۵۱۲,۰۰۰,۰۰۰
درآمد حاصل از فروش ارزهای نفتی به نرخ گران	۰	۳۷,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۶,۰۰۴,۴۰۰,۰۰۰
درآمد حاصل از فروش ارز به نرخ گران	۱۸,۵۳۲,۱۸۴,۵۷۴	۱,۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۱,۱۵۵,۰۰۰,۰۰۰
کل درآمد حاصل از فروش ارز در بودجه	۱۸,۵۳۲,۱۸۴,۵۷۴	۳۸,۶۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۴۷,۱۵۹,۴۰۰,۰۰۰
سایر درآمدها	۲۴,۲۵۲,۶۲۴,۵۴۲	۱۷,۶۵۴,۸۴۴,۷۶۳	۲۱,۷۵۶,۱۶۷,۰۲۳

یکی از مستندات که همراه با لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ ارائه شده است، گزارش عملکرد بودجه دولت در ماه‌های نخست سال ۱۳۷۹ است. به قاعده عرف دولت باید بتواند برآوردی از عملیات بودجه‌ای دست کم تا ماه آبان. را به مجلس ارائه نماید. وجود این سند می‌تواند نشان دهد که دولت در تحقق خواسته‌های بودجه‌ای خود تا چه اندازه توفیق داشته است و در هر صورت ارقام پیشنهادی برای بودجه سال ۱۳۸۰ بر مبنای چه عملکردی تنظیم شده است.

فقدان سند مورد بحث سبب می شود که ارزیابی های مربوط به امکان تحقق هزینه ها و درآمدهای دولت بر قضاوت کارشناسی و اطلاعات موردی تکیه نماید. هیچ یک از این دو نمی تواند به اندازه ارقام واقعی عملکرد گویا و دقیق باشد. دولت در حال حاضر گزارش عملکرد هشت ماهه نخست سال ۱۳۷۹ خود را ارائه کرده است (جدول شماره ۲).

نگاهی به ارقام عملکرد هشت ماهه نشان می دهد که درصد تحقق کل درآمدهای بودجه ای در هشت ماهه نخست سال در حد ۹۳/۸ بوده است. وقتی گروه های اصلی درآمدی در بودجه مدنظر قرار می گیرد، به سادگی می توان دید که انحراف بودجه ای قابل ملاحظه است. بنابراین شک نیست اگر وجود درآمدهای ارزی مازاد بر ارقام بودجه ای در بخش نفت وجود نمی داشت، انحراف های بودجه ای به مراتب بزرگ تر می شد. افزایش در خور ملاحظه ای که در درآمدهای بودجه ای در هشت ماهه نخست سال ۱۳۷۹ در مقایسه با دوره های مشابه سال های پیش وجود دارد به روشنی نشان می دهد که نفت تأثیر زیادی بر روند بودجه دولت باقی می گذارد.

جدول ۲- تصویر کلان درآمدهای بودجه ای در هشت ماهه نخست سال ۱۳۷۹

(ارقام به میلیارد ریال)

درصد تحقق نسبت به هشت -دوازدهم بودجه مصوب	هشت -دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۷۹	عملکرد هشت ماهه ۱۳۷۹	نوع درآمد در بودجه
۹۳/۸	۷۳,۵۹۷	۶۹,۰۵۸	درآمدهای عمومی
۹۷/۹	۲۲,۶۴۱	۲۲,۱۵۹	مالیات
۱۴۹/۸	۱۳,۴۱۶	۲۰,۰۹۸	نفت و گاز
۷۳/۴	۲۵,۰۰۰	۱۸,۳۶۱	درآمد حاصل از فروش ارزهای نفتی به نرخ گران
۲۴۲/۹	۷۷۰	۲,۶۴۰	درآمد حاصل از فروش ارز به نرخ گران
۸۱/۵	۲۵,۷۷۰	۲۱,۰۰۱	کل درآمد حاصل از فروش ارز در بودجه
۴۹/۳	۱۱,۷۷۰	۵,۸۰۰	سایر درآمدها

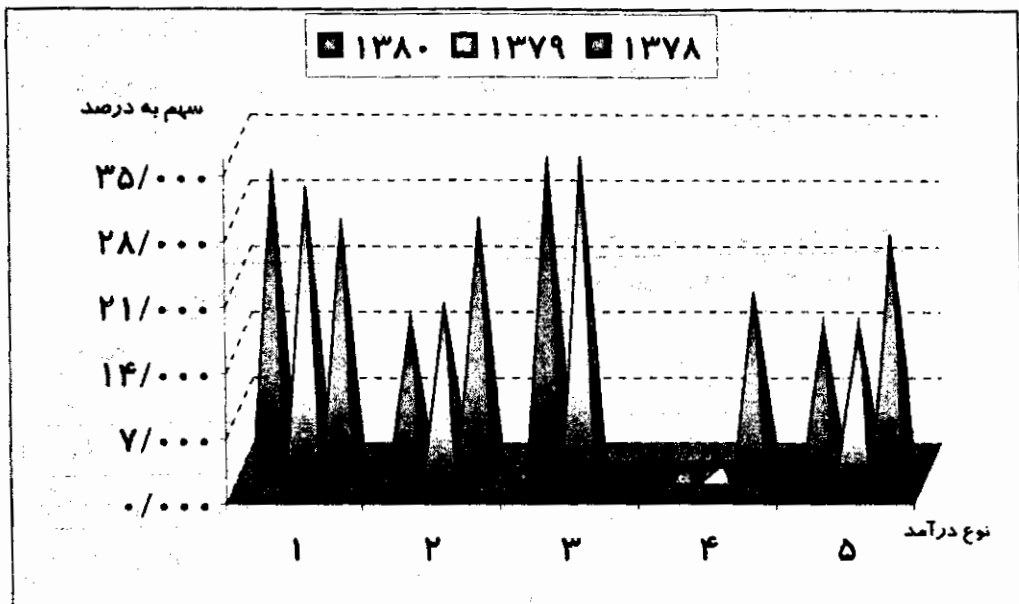
برای بررسی ماهیت درآمدهای بودجه ای می توان به سهم هر یک از درآمدها در کل

درآمدهای بودجه‌ای نظر انداخت (جدول شماره ۳). در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰، بالاترین منبع درآمدی دولت، فروش ارز به نرخی بالاتر از نرخ شناور (۱۷۵۰ ریال) است که ۳۴/۸ درصد درآمدهای بودجه‌ای را تأمین می‌کند. از این نظر لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ به قانون بودجه سال ۱۳۷۹ شباهت بسیار دارد. در قانون بودجه سال ۱۳۷۹ دولت انتظار داشت که ۳۵/۰ درصد درآمدهای خود را از محل فروش ارز به نرخ گران‌تر از نرخ شناور به دست آورد. در نمودار شماره ۳ سهم هر یک از گروه‌ها در سه سال ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۰ آورده شده است.

جدول ۳- سهم گروه‌های درآمدی در کل درآمدهای بودجه‌ای (ارقام به درصد)

نوع درآمد در بودجه	عملکرد ۱۳۷۸	مصوب ۱۳۷۹	لایحه ۱۳۸۰
درآمدهای عمومی	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰
مالیات	۲۷/۳۱۴	۳۰/۷۶۳	۳۲/۴۶۱
نفت و گاز	۲۷/۴۴۵	۱۸/۲۳۰	۱۶/۶۳۰
درآمد حاصل از فروش ارزهای نفتی به نرخ گران	۰/۰۰۰	۳۳/۹۶۹	۳۳/۹۸۴
درآمد حاصل از فروش ارز به نرخ گران	۱۹/۵۹۶	۱/۰۴۶	۰/۱۸۵۳
کل درآمد حاصل از فروش ارز در بودجه	۱۹/۵۹۶	۳۵/۰۱۵	۳۴/۸۳۷
سایر درآمدها	۲۵/۶۴۵	۱۵/۹۹۲	۱۶/۰۷۲

نمودار ۱- سهم انواع درآمدها در درآمدهای بودجه در سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۰

نوع درآمدها به شرح زیر است:

- ۱- درآمد مالیاتی
- ۲- درآمد نفت و گاز
- ۳- درآمد حاصل از فروش ارزشهای نفتی به نرخ گران
- ۴- درآمد حاصل از فروش ارز به نرخ گران
- ۵- سایر درآمدها

افزایش قابل ملاحظه تکیه بودجه بر درآمدهای حاصل از فروش ارز عارضه‌ای است که از ابتدای برنامه سوم شدت یافته است. ارقام عملکرد بودجه سال ۱۳۷۸ نشان می‌دهد که دولت ۱۹/۶ درصد از درآمدهای خود را از محل فروش ارز به نرخ‌هایی گران‌تر از نرخ شناور تأمین کرده است. موضوعی که در این جا باید به آن عنایت نمود این است که براساس اطلاعات موجود از ابتدای سال ۱۳۷۹ تا زمان حاضر، پایین‌ترین درصد تحقق درآمدهای بودجه‌ای در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۷۹ مربوط به درآمد مورد انتظار از محل فروش ارزشهای نفتی

بوده است. دور از واقعیت نیست که گفته شود در بهترین حالت درآمد دولت از محل فروش ارز به نرخ های گران می تواند به حدود ۷۵ درصد رقم مصوب برسد.

شواهد نشان می دهد که اقتصاد ملی توان جذب ارز به مقدار مورد نظر بودجه را در نرخ برگزیده بانک مرکزی ندارد. اگر قرار باشد نرخ ارز تغییری نداشته باشد، جذب ارز به مقیاس مورد نیاز بودجه ممکن نخواهد شد. در حالت اخیر انتظار می رود که در بهترین وضعیت دولت بتواند حدود ۸۰ درصد درآمد مورد نظر خود را از محل فروش ارز به نرخ های گران تر از نرخ شناور به دست بیاورد. در این صورت درآمدهای دولت می تواند تا حد ۸ هزار میلیارد ریال کمتر از رقم مندرج در سند بودجه دولت باشد.

با در نظر گرفتن این وضعیت، دولت باید سند عملکرد خود را تا آذر ۱۳۷۹ در مورد فروش ارز به مجلس اعلام نماید. ارقام ارائه شده باید به تفکیک باشد که کلیه خریدها و فروش های بانک مرکزی و بانک های کشور را به تفکیک گروه های مختلف نشان بدهد تا روشن شود که آیا بانک مرکزی قادر است با سهولت در بورس اوراق بهادار تهران ارز بفروشد یا خیر و آیا روند خالص فروش ارز در بورس تغییری داشته است یا آن که بدون تغییر باقی مانده است. در همین راستا دولت باید بتواند مجلس را قانع کند که با کدام سیاست و براساس کدام مستندات می تواند در سال ۱۳۸۰ چنین درآمدی از محل فروش ارز داشته باشد و تأثیر تحقق فروش ارز بر نرخ تورم و تحولات اقتصاد کلان کشور چیست. بدیهی است که عدم تحقق این رقم مورد انتظار درآمدی، می تواند کسری بودجه سال ۱۳۸۰ را بسیار افزایش دهد.

نگاهی به رشد گروه های درآمدی (جدول شماره ۴)، نشان می دهد که در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰، بیشترین رشد مربوط به درآمدهای مالیاتی بوده است (۲۲/۷ درصد). پس از آن سایر درآمدها (۱۸/۹ درصد) و درآمدهای حاصل از فروش ارز به نرخ های گران (۱۸/۰ درصد) قرار گرفته است. پایین ترین رشد درآمدی مربوط به درآمد دولت از محل فروش نفت بوده است (۱۰/۶ درصد). در سال ۱۳۸۰ دولت هیچ درآمدی از محل فروش گاز نداشته است. از این نظر هم لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ به قانون بودجه سال ۱۳۷۹ شباهت دارد.

جدول ۴- رشد گروه‌های درآمدی در کل درآمدهای بودجه‌ای

(ارقام به درصد)

نوع درآمد در بودجه	مصوب ۱۳۷۹	لایحه ۱۳۸۰
درآمدهای عمومی	۱۴/۳۳۴	۱۸/۴۴۹
مالیات	۲۳/۹۳۷	۲۲/۷۱۵
نفت و گاز	-۲۸/۹۷۱	۱۰/۶۰۳
کل درآمد حاصل از فروش ارز در بودجه	۵۲/۰۵۷	۱۸/۰۳۳
سایر درآمدها	-۳۷/۳۷۱	۱۸/۸۵۱

هزینه‌های بودجه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ به ۱۳۶/۶ هزار میلیارد ریال افزایش یافته است. این رقم ۱۸/۵ درصد بیش از رقم مصوب سال ۱۳۷۹ است. در صورتی که مبنای ارزیابی، ارقام واقعی عملکرد دولت باشد، افزایش هزینه‌های بودجه‌ای به مراتب بیشتر دیده می‌شود. چنین روندی، به قاعده عرف با سیاست واگذاری فعالیت‌های اقتصادی به بخش خصوصی و گسترش دامنه حضور این بخش در اقتصاد کشور سازگاری ندارد. اگر دیدگاه حاکم بر برنامه سوم بر لایحه بودجه حاکم می‌شد، ابعاد بودجه باید در همه حال رو به کوچک شدن می‌نهاد.

افزایش هم در هزینه‌های عمرانی و هم در هزینه‌های جاری مشاهده می‌شود (جدول شماره ۵). از این نظر گریز از خواسته‌های برنامه سوم را در بودجه می‌توان روندی عمومی دانست که جهت‌گیری خاصی ندارد.

از طرف دیگر، در راستای خواسته قانون برنامه سوم، اعتبارات استان‌ها به صورت جداگانه ذکر شده است. این اعتبارات در سال ۱۳۸۰ به ۲۵/۴ هزار میلیارد ریال می‌رسد. سهم این اعتبارات در دوره ۱۳۷۸-۱۳۸۰ سیر صعودی داشته است. در این چارچوب دیده می‌شود که لایحه بودجه برخی از خواسته‌های ساختاری برنامه سوم را مدنظر قرار داده است.

(ارقام به ریال)

جدول ۵- تصویر کلان هزینه‌های بودجه‌ای

۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	نوع هزینه در بودجه
۱۳۴,۶۱۴,۸۶۷,۰۲۳	۱۱۱,۳۳۵,۵۳۴,۰۰۰	۹۳,۱۶۰,۷۷۶,۵۳۸	کل هزینه‌های بودجه‌ای
۲۴,۰۳۲,۵۲۵,۲۰۰	۲۶,۳۷۰,۲۷۶,۰۰۰	۲۴,۹۴۱,۵۱۸,۶۷۹	اعتبارات عمرانی
۲۱,۰۳۰,۶۲۰,۲۰۰	۱۸,۲۶۷,۰۹۴,۸۰۰	۲۰,۲۶۱,۱۳۴,۶۲۳	اعتبارات طرح‌های ملی
۶,۹۰۲,۰۰۰,۰۰۰	۴,۰۲۴,۷۵۰,۰۰۰	۴,۶۸۰,۳۸۴,۰۵۶	اعتبارات طرح‌های استانی
۶,۰۹۹,۹۰۵,۰۰۰	۴,۰۷۸,۴۳۱,۲۰۰	۰	سایر اعتبارات عمرانی
۱۰۲,۵۸۲,۳۴۱,۸۲۳	۸۴,۹۶۵,۲۵۸,۰۰۰	۶۸,۲۱۹,۲۵۷,۸۵۹	اعتبارات جاری
۱۰۲,۴۷۲,۰۲۷,۸۲۳	۸۴,۸۶۵,۷۳۹,۰۰۰	۶۵,۴۱۰,۹۵۷,۸۵۹	هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها
۰	۰	۰	بازپرداخت وام‌های داخلی
۱۱۰,۳۱۴,۰۰۰	۹۹,۵۱۹,۰۰۰	۵۲,۰۰۰,۰۰۰	بازپرداخت وام‌های خارجی
۰	۰	۲,۸۵۶,۳۰۰,۰۰۰	تقویت بنیه دفاعی
۲۵,۳۸۲,۱۸۳,۴۴۰	۲۱,۳۱۱,۳۲۷,۲۰۰	۱۷,۸۵۰,۷۳۷,۸۱۰	اعتبارات استان‌ها

در ارزیابی عملکرد هزینه‌ای بودجه برای هشت ماهه نخست سال ۱۳۷۹، پایین بودن نسبی عملکرد بودجه عمرانی نسبت به بودجه جاری قابل مشاهده است (جدول شماره ۶). به جز در مورد سایر اعتبارات عمرانی که در صد تحقق در حد ۳/۷ درصد باقی مانده است، در سایر موارد عملکرد دست کم در حد ۸۰ درصد رقم مصوب بوده است.

جدول ۶- تصویر کلان هزینه‌های بودجه‌ای در هشت ماهه نخست سال ۱۳۷۹

(ارقام به میلیارد ریال)

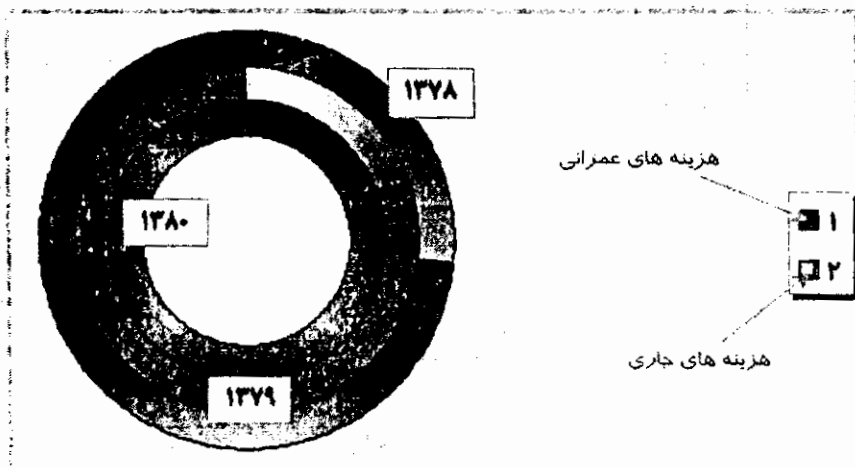
درصد تحقق نسبت به هشت -دوازدهم بودجه مصوب	هشت -دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۷۹	عملکرد هشت ماهه ۱۳۷۹	نوع هزینه در بودجه
۸۹/۰	۷۲,۲۲۴	۶۶,۰۹۱	کل هزینه‌های بودجه‌ای
۷۹/۵	۱۷,۵۸۰	۱۳,۹۷۹	اعتبارات عمرانی
۹۵/۰	۱۱,۶۳۵	۱۱,۰۴۹	اعتبارات طرح‌های ملی
۱۰۴/۷	۲,۶۸۴	۲,۸۱۰	اعتبارات طرح‌های استانی
۳/۷	۳,۲۶۱	۱۲۰	سایر اعتبارات عمرانی
۹۱/۴	۵۶,۶۴۴	۵۱,۷۵۹	اعتبارات جاری

از لحاظ توزیع هزینه‌های بودجه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰، اعتبارات جاری ۷۵/۱ درصد و اعتبارات عمرانی ۲۴/۹ درصد سهم دارند. به این ترتیب، متجاوز از سه - چهارم بودجه به اعتبارات جاری تخصیص یافته است (جدول شماره ۷). در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰، سهم هزینه‌های عمرانی نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۷۹ افزایش یافته است ولی این سهم در مقایسه با عملکرد بودجه در سال ۱۳۷۸ کاهش نشان می‌دهد. در نمودار شماره ۲ توزیع هزینه‌های بودجه‌ای آورده شده است.

جدول ۷- سهم گروه‌های هزینه‌های در کل هزینه‌های بودجه‌ای (ارقام به درصد)

۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	نوع هزینه در بودجه
۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰	کل هزینه‌های بودجه‌ای
۲۴/۹۱۱	۲۳/۶۸۵	۲۶/۷۷۳	اعتبارات عمرانی
۱۵/۳۹۴	۱۶/۴۰۷	۲۱/۷۴۹	اعتبارات طرح‌های ملی
۵/۰۵۲	۳/۶۱۵	۵/۰۲۴	اعتبارات طرح‌های استانی
۴/۴۶۵	۳/۶۶۳	۰/۰۰۰	سایر اعتبارات عمرانی
۷۵/۰۸۹	۷۶/۳۱۵	۷۳/۲۲۷	اعتبارات جاری
۷۵/۰۰۸	۷۶/۳۲۵	۷۰/۱۰۶	هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	بازپرداخت وام‌های داخلی
۰/۰۸۱	۰/۰۸۹	۰/۰۵۶	بازپرداخت وام‌های خارجی
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۳/۰۶۶	تقویت بنیه دفاعی
۱۸/۵۷۹	۱۹/۱۴۲	۱۹/۱۶۱	اعتبارات استان‌ها

نمودار ۲- سهم انواع هزینه‌ها در هزینه‌های بودجه‌ای در سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۰

سهم طرح‌های ملی در طول دوره ۱۳۸۰-۱۳۷۸ سیر نزولی داشته است. در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ این سهم به ۱۵/۴ درصد بودجه پیشنهادی رسیده است. اعتبارات طرح‌های استانی کم و بیش در حد عملکرد سال ۱۳۷۸ قرار داشته است.

در بین اقلام هزینه‌ای بودجه، رشد اعتبارات طرح‌های استانی با ۴۱/۷ درصد بیشترین میزان افزایش را نشان می‌دهد. در سال ۱۳۸۰ دولت ۹/۸ درصد از هزینه‌های خود را بابت بازپرداخت بدهی‌های خارجی تخصیص می‌دهد. رشد اعتبارات استان‌ها نسبت به بودجه مصوب سال ۱۳۷۹ محدود شده است (جدول شماره ۸). اگرچه ارقام عملکرد بودجه سال ۱۳۷۹ برای ماه‌های مختلف سال در دست نیست، به نظر می‌رسد که تا پایان سال عملکرد بودجه در حد ۸۵ درصد رقم مصوب در قانون بودجه باشد. با این اوصاف، ارقام پیشنهادی برای بودجه سال ۱۳۸۰ حدود ۴۰ درصد نسبت به عملکرد سال ۱۳۷۹ افزایش داشته است.

جدول ۸- رشد گروه‌های درآمدی در کل هزینه‌های بودجه‌ای

(ارقام به درصد)

۱۳۸۰	۱۳۷۹	نوع هزینه در بودجه
۱۸/۵۰۴	۱۶/۳۲۴	کل هزینه‌های بودجه‌ای
۲۲/۵۱۴	۵/۴۱۸	اعتبارات عمرانی
۱۳/۱۴۰	-۱۰/۹۱۶	اعتبارات طرح‌های ملی
۴۱/۶۸۷	-۱۶/۲۹۰	اعتبارات طرح‌های استانی
۳۳/۱۳۹	۱۰۰/۰۰۰	سایر اعتبارات عمرانی
۱۷/۱۷۴	۱۹/۷۰۹	اعتبارات جاری
۱۷/۱۸۲	۲۳/۰۴۲	هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها
۹/۷۸۶	۴۷/۷۴۹	بازپرداخت وام‌های خارجی
۱۶/۰۳۸	۱۶/۲۳۸	اعتبارات استان‌ها

براساس سند لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور، بودجه دولت ۱,۲۴۵ میلیارد ریال کسری

خواهد داشت که این رقم نسبت به بودجه مصوب برای سال ۱۳۷۹ معادل ۳۲/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. این برآورد حالتی را نشان می‌دهد که در آن تحقق درآمد و هزینه‌های بودجه‌ای کامل باشد و هیچ نوع کسری پنهان وجود نداشته باشد. هر دو فرض به سادگی مردود شمرده می‌شود.

به عنوان مثال، در حال حاضر بدهی‌های بخش دولتی به سیستم بانکی باید از رقم ۱۲۰ هزار میلیارد ریال با فراتر نهاده باشد. اگر هزینه سالانه این بدهی‌ها در لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ منظور شود، دست کم رقمی حدود ۶ هزار میلیارد ریال بار مالی بر بودجه افزوده می‌شود. بخش قابل ملاحظه‌ای از این رقم در سند لایحه بودجه منظور نشده است. بدهی‌های افزوده شده در حساب ذخیره تعهدات ارزی مورد دیگری است که بار کسری بودجه را سنگین می‌کند. این بدهی‌ها هم باید در حد ۶/۵ هزار میلیارد ریال باشد. علاوه بر این در موارد متعدد دولت در بودجه سال ۱۳۸۰ خود ایجاد تعهد می‌کند و تسویه آن را به عملیات بودجه‌ای سال‌های آینده موکول می‌نماید (برای بررسی این موضوع به گزارش ویژگی‌های کلان اقتصادی لایحه بودجه سال ۱۳۸۰: تعهدات ریالی دولت در بودجه مراجعه فرمایید).

با این اوصاف، کسری بودجه دولت باید بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال باشد که نسبت به درآمد خوش بینانه برآوردی بودجه دولت متجاوز از ۱۵ درصد خواهد بود. این در حالی است که هنوز بودجه دولت از شفافیت کافی برخوردار نیست.